

NIEDZIELA PRZED NARODZENIEM CHRYSZTUSA. ŚWIĘTYCH OJCÓW.

NA WIELKICH NIESZPORACH,

po wstępnym psalmie śpiewamy: **Błogosławiony mąż**, całą kacyzmę.

Do: **Panie, wołam do Ciebie**, dodajemy trzy stichery zmartwychwstania, trzy Anatoliosa i cztery ojcom.

Jeśli natomiast niedziela ta wypada po 20 grudnia, to śpiewamy trzy stichery zmartwychwstania, jeden Anatoliosa, trzy stichery przedświęcia i trzy świętym ojcom.

Stichery przedświęcia, ton 6:

Prosomion: **Całą odłożywszy.**

Niezachodzące Słońce idzie zajaśnieć z dziewiczego łona i oświecić cały świat, przeto postarajmy się spotkać Je czystymi oczyma i czystymi czynami, podjąć Je teraz duchem, idącego do swoich przedziwnym zrodzeniem, jak zechciał, aby nas odpadłych od rajskiego życia znowu w nie wprowadzić jako Łaskawca zrodzony w Betlejem.

Na ramionach cherubinów noszony Bóg Słowo w Hipostazie zjednoczył się z ciałem, zamieszkał w nieskalanym łonie i stał się człowiekiem, przychodzi na ziemię urodzić się z pokolenia Judy, grota święta upiększa się dla Króla wszystkich jak najwspanialszy pałac, żłóbek zaś jak ognisty tron, w którym Dziewica Maria jako niemowlę Go składa, Nieogarnionego, na odnowienie stworzenia.

W żłobie dla zwierząt Dziewica składa Ciebie, Boże Słowo niemające początku i przyjmujące początek, co przekracza zrozumienie, idzie rozwiązać moją głupotę, które podjąłem z zawiści węża, pieluszkami zostaje owinięty, aby rozerwać łańcuchy i więzy grzechów moich, jedyny dobry i Przyjaciel człowieka, przeto Ciebie sławię, śpiewam i kłaniam się z wszelką radością Twemu przyjsciu w ciele, przez które zostałem wyzwolony.

Stichery świętym ojcom, prosomion ten sam:

Pamięć praocjów objawiła się krańcom ziemi, zaiste pełna światłości i jaśnieje zorzami łaski, Chrystus bowiem zapalił z wysoka Słońce świetliste i gwiazd zgromadzenie wiedzie z nim zapaliwszy, i zrodzenie Bogoczłowiecze okazuje w Betlejem, a my z wiarą zrodzenie pobożnie oklaskując, radujemy się chwałą przedświęcia.

Upiększając się chwałą Bożego przyjscia, Adam dzisiaj się raduje jako fundament i umocnienie mądrych praocjów, a z nim weseli się Abel i Henoch współraduje się, cieszy się Set wraz z Noem, z patriarchami zaś śpiewa Abraham pełen chwały i zrodzenie bez ojca teraz Melchizedek widzi z wysoka, przeto Bożą pamięć Chrystusowych praocjów i my sprawujemy modląc się o zbawienie dusz naszych.

Zajaśniało wesoło w piecu zgromadzenie mądrych w Bogu dzieci i zrodzenie Chrystusa głosi na ziemi, bowiem jako czcigodna rosa zstąpił Pan i rodzącą zachowuje niespaloną i nieskalaną, i wzbogaca Bożymi darami, przeto

raduje się przyjemny Bogu Daniel weseląc się, kamień bowiem z góry niesieczony wyraźnie przewidział i odważnie modli się teraz za dusze nasze.

Chwała. Ojcom. Ton 6: Daniel, mąż upragniony, jako kamień bez pomocy ręki odsieczony widział Ciebie, Panie, bez nasienia zrodzonym niemowlęciem nazwał Ciebie, z Dziewicy wcielonym Słowem, niezmiennego Boga i Zbawcę dusz naszych.

I teraz. Przedświeciana. Leona Bizancjusza: Groto upiększ się, Owieczka bowiem nadchodzi nosząc w łonie Chrystusa. Żłobie, przyjmij Tego, który słowem rozwinął bezsensowne czyny nas, zrodzonych z ziemi. Pasterze, grajcie na piszczałce, świadcząc o budzącym bojaźń cudzie. Magowie z Persji, przynieście Królowi złoto, kadzidło i mirrę, albowiem przyszedł Pan z Dziewicy Matki. Matka upadłszy, pokłoniła się Jemu jako służebnica, i mówi do trzymanego w swoich objęciach: Jakże zamieszkałeś we mnie? Jakże wyrosłeś we mnie, Zbawco mój i Boże?

Po 20 grudnia śpiewamy: **I teraz. Teotokion według wypadającego tonu.**

Wejście. Prokimenon dnia i trzy czytania.

Czytanie Księgi Rodzaju (14, 14-20)

Abram usłyszawszy, że jego bratanek Lot został uprowadzony w niewolę, dobrał sobie trzystu osiemnastu najbardziej doświadczonych spośród służby swego domu i rozpoczął pościg aż do Dan. Nocą napadł na nich i wraz z nim śludzy jego, i zadał im klęskę. A potem ścigał ich aż do Choby, która leży na zachód od Damaszku. W ten sposób odzyskał wszystkie konie sodomskie, a także sprowadził na powrót Lota wraz z jego dobytkiem, kobietami i ludźmi. Gdy Abram wracał po zwycięstwie odniesionym nad Kedorlaomerem i królami, którzy z nim byli, wyszedł mu na spotkanie do doliny Szawe, czyli Królewskiej, król Sodomy. Melchizedek zaś, król Szalemu, wyniósł chleb i wino, a ponieważ był on kapłanem Boga Najwyższego, błogosławił Abrama, mówiąc: „Niech będzie błogosławiony Abram przez Boga Najwyższego, Stwórcę nieba i ziemi! Niech będzie błogosławiony Bóg Najwyższy, który w twe ręce wydał wrogów twoich!”

Czytanie Księgi Powtórzonego Prawa (1, 8-17a).

W owych dniach rzecze Mojżesz do synów Izraela: Patrzcie, wydaję wam ten kraj. Idźcie, posiadźcie tę ziemię, którą Pan poprzysiągł dać ojcom waszym, Abrahamowi, Izaakowi, Jakubowi, a po nich ich potomstwu». I rzekłem wam w owym czasie: Ja sam nie mogę już prowadzić was wszystkich. Pan, Bóg nasz, rozmnożył was: dziś jesteście liczni niby gwiazdy na niebie. A Pan, Bóg ojców naszych, niech was jeszcze tysiąckrotnie pomnoży i niech wam błogosławi, jak to obiecał. Wybrałem spośród was mężów mądrych, szanowanych i dałem wam ich za waszych przewodników: naczelników nad tysiącami i naczelników nad setkami, naczelników nad pięćdziesięcioma i naczelników nad dziesięcioma, i sędziów waszych. Wtedy to rozkazałem waszym sędziom: Przesłuchujcie braci waszych i rozstrzygajcie sprawiedliwie spór każdego ze swym bratem czy też obcym. W sądeniu unikajcie stronniczości, wysłuchujcie małego i wielkiego, nie lękajcie się nikogo, gdyż jest to sąd Boży.

Czytanie Księgi Powtórzonego Prawa (10, 14-21).

W owych dniach rzecze Mojżesz do synów Izraela: Do Pana, Boga twojego, należą niebiosa, niebiosa niebios, ziemia i wszystko, co jest na niej. Tylko do ojców waszych skłonił się Pan, miłując ich i spośród wszystkich narodów wybrał ich potomstwo, czyli was, w tym dniu. Dokonajcie więc obrzezania waszego serca i nie bądźcie nadal ludem o twardym karku, albowiem Pan, Bóg wasz, jest Bogiem nad bogami i Panem nad panami, Bogiem wielkim, potężnym i straszliwym, który nie ma względu na osoby i nie przyjmuje podarków. On wymierza sprawiedliwość cudzoziemcom, sierocie i wdowie, miłuje cudzoziemca, udzielając mu chleba i odzienia. Wy także miłujcie cudzoziemca, bo sami byliście cudzoziemcami w ziemi egipskiej. Bójcie się Pana, Boga swego i Jemu jednemu służcie, do Niego przyłgnijcie i na Jego imię przysięgajcie. On waszą chwałą, On waszym Bogiem, On dla was uczynił te rzeczy wielkie i sławne, które widziały oczy wasze.

Na litii stichera świątyni i stichera ojcom, ton 1:

Oświeceni promieniami mówienia o Bogu wspaniali prorocy zawsze są błogosławieni i słowa Ducha owocnie przynoszą, niewypowiedziane zrodzenie Chrystusa Boga głoszą wszystkim i przyjmują koniec sprawiedliwy, życie spędziwszy cudowne.

Chwała. Ton 1. Germanosa: Przyjdźcie, miłośnicy świąt, zgromadzenie praojców wychwalmy w psalmach: Adama Praojca, Henocha, Noego, Melchizedeka, Abrahama, Izaaka i Jakuba, po Zakonie zaś Mojżesza, Aarona i Jozuego, Samuela i Dawida, a z nimi Izajasza, Jeremiasza, Ezechiela, Daniela i dwunastu wraz z Eliaszem, Elizeuszem i wszystkimi, Zachariasza i Chrzcziciela, głoszących Chrystusa, życie i zmartwychwstanie rodzaju naszego.

I teraz. Przedświecienia. Ton 1: Upiększaj się, Betlejem, otwórz się, Edenie, gotuj się, Eufrato, odnawia się bowiem Adam i Ewa z nim, klątwa zostaje zniszczona, zbawienie świata zakwitło, dusze sprawiedliwych weselą się, jako dar przynoszą zamiast mirry śpiew i przyjmują niezniszczalność. Oto bowiem w żłobie spoczął, przeto niech śpiewacy nieustannie głoszą: Panie, chwała Tobie.

Jeśli jest już po 20 grudnia:

I teraz. Teotokion: Bez nasienia z Bożego Ducha, z woli Ojca poczęłaś Syna Bożego, z Ojca bez matki przed wiekami będącego, a ze względu na nas z Ciebie bez ojca będącego w ciele zrodziłaś i jako niemowlę karmiłaś mlekiem, przeto nie przestawaj modlić się, aby wybawił z nieszczęść dusze nasze.

Na stichownie stichera zmartwychwstania i według alfabetu.

Jeśli jest 24 grudnia i wigilia, śpiewamy isomelos, ton 2:

Domu Eufrato, grodzie święty, proroków chwało, upiększ dom, w nim bowiem rodzi się Bóg.

Stichos: Bóg nadejdzie z południa i Święty z góry cienistej czaszy.

Betlejem, ziemio Judy, dla będącego w ciele świetliście przygotuj Bożą grootę, w której Bóg ciałem urodzi się z nieznającej męża świętej Dziewicy, aby zbawić nasz rodzaj.

Stichos: Panie, usłyszałem głos Twój i uląłem się, Panie, zrozumiałem dzieła Twoje i boję się.

Przyjdźcie wszyscy, świętujmy wstępnie z wiarą narodzenie Chrystusa i duchowy śpiew jako gwiazdę ofiarujemy, magów sławienie z pasterzami zawołajmy: Przyszło zbawienie ludziom z dziewiczego łona, wzywając wiernych.

Chwała. Isomelos Cypriana: Radujcie się, czcigodni prorocy, którzy Zakon Pański dobrze przygotowaliście i okazaliście się niezwykłymi i niezachwianymi kolumnami wiary, bowiem staliście się orędownikami Nowego Przymierza Chrystusa i odszedłszy na niebiosa módlcie się do Niego, aby dał pokój światu i zbawił dusze nasze.

I teraz. Przedświęcia. Cypriana: Oto przybliży się czas zbawienia naszego, przygotuj się groto, Dziewica nadchodzi, aby urodzić. Betlejem, ziemio Judy, upiększ się i wesel, albowiem z Ciebie zajaśnieje Pan nasz. Usłyszcie góry i pagórki, i okolice krainy judzkiej, że nadchodzi Chrystus, aby zbawić człowieka, którego stworzył jako Przyjaciel człowieka.

Po 20 grudnia: **I teraz. Teotokion:** O nowy cudzie, większy od dawnych cudów! Któż bowiem pozna Matkę bez męża rodzącą i noszącego na swych rękach trzymającego całe stworzenie? Bóg zechciał się urodzić, którego jako niemowlę Przeczysta swoimi rękoma nosiła i mając do Niego matczyną odwagę, nie przestawaj modlić się za czczących Ciebie, aby ulitował się i zbawił dusze nasze.

Na pobłogosławienie chlebów troparion: **Bogurodzico Dziewico, raduj się (dwa razy).**

Także troparion ojcom, ton 2: **Wielkie są czyny dokonane przez wiarę!** W samym środku ognia, jak na spokojnej wodzie, radowali się trzej młodzieńcy, i prorok Daniel dla lwów, jak dla owieczek, stał się pasterzem. Dla ich modlitw, Chryste Boże, zbaw dusze nasze.

Jeśli ta niedziela wypadnie 24 dnia, to na pobłogosławienie chlebów śpiewamy troparion ojcom: **Wielkie są czyny dokonane przez wiarę! (dwa razy) i wigilii:**

Niegdyś przyszła do Betlejem Mariam, zapisać się ze starcem Józefem, jako pochodzący z potomstwa Dawidowego, nosząc w łonie poczętego bez nasienia. Nadszedł czas narodzin i nie znalazło się ani jedno miejsce w gospodzie, ale pięknym pałacem wydała się Królowej grota. Chrystus się rodzi, aby podnieść upadły obraz (jeden raz).

✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠

NA JUTRZNI,

po: **Bóg i Pan**, troparion zmartwychwstania dwa razy. **Chwała. Ojcom. I teraz. Teotokion** lub przedświęcia. Zwykła recytacja Psalterza i kacyzmy poetyckie zmartwychwstania wraz z ich teotokionami.

Jeśli jest 24 grudnia, to śpiewamy poniższe kacyzmy poetyckie.

Po pierwszej recytacji Psalterza kacyzma poetycka, ton 4:

Prosomion: **Zadziwił się Józef.**

Boże, przez ojców ogłosiłeś tajemniczo mające być na ziemi objawienie się Boga, przedwiecznego Syna Twego z Dziewicy, przez Abrahama i Jakubę, Judę i pozostałych, Jessego i Dawida, i wszystkich proroków, w Duchu

ogłaszając przychodzącego w Betlejem Chrystusa, wzywającego wszystkich będących na ziemi.

Po drugiej recytacji Psalterza kacyzma poetycka, ton 8:

Prosomion: **Mądrości.**

Święto ojców Bożych radośnie obchodzimy, wierni, czcząc Abrahama, Abla, błogosławiąc Seta i Henocha, opiewając Enosza, Noego, Sima i Jafeta. Abrahama, który przez Zakonem zajaśniał wiarą i wysławmy Bożego Izaaka, Jakuba, Judę, Lewiego i cnotliwego Józefa, i z wiarą zawołajmy: Noszący w sercu Boga praojcowie módlcie się do Chrystusa Boga, aby dał odpuszczenie grzechów obchodzących z miłością przedświęcie świętej pamięci waszej.

Po Nieskalanych troparion i kacyzmy poetyckie ojcom, ton 8:

Prosomion: **Mądrości.**

Abrahama, Izaaka i Jakuba wysławmy wszyscy w pieśniach, łagodnego Dawida, Jozuego i dwunastu patriarchów wraz z trzema młodzieńcami, którzy wygasili płomień ognia mocą Ducha, wołając do nich: Radujcie się, którzy odważnie zdemaskowaliście oszustwo szalonego króla, i módlcie się do Chrystusa, aby dał odpuszczenie grzechów świętującym z miłością świętą pamięć waszą.

Chwała, i teraz. Z łona ojcowskiego zstąpiłeś i przez niewypowiedziane wyniszczenie przyjąłeś nasze ubóstwo, co przekracza naturę, Przyjacielu człowieka, i zechciałeś zamieszkać w grocie, Panie, przeto magowie kierowani przez gwiazdę przynoszą Tobie dary jako Władcy stworzenia. Pasterze i aniołowie dziwią się, wołając: Chwała na wysokościach Bogu, który idzie na ziemię urodzić się jako człowiek.

Poza wigilią mów ten teotokion, ton 8:

Dzięczynną godną pochwałę, jak wdowa owa dwa grosze, przynoszę Tobie, Bogurodzico, za pomoc, gdyż wyrwasz mnie zawsze z pokus i smutków, przeto jako wybawiony ze środka płonącego pieca zasmucających mnie, z serca wołam do Ciebie: Bogurodzico, pomóż mi, modląc się do Chrystusa Boga, aby dał mi odpuszczenie grzechów, Ciebie bowiem mam jako nadzieję, sługa Twój.

Kanon zmartwychwstania. Ton 6.

Pieśń 1

Hirmos: Tego, który niegdyś pokrył falami morza prześladowcę dręczyciela, pod ziemią ukryły dzieci zbawionych, ale my, jak niegdyś dziewice, zaśpiewamy Panu, chwalebnie bowiem wysławiał się.

Z lękiem otwierają się przed Tobą bramy śmierci i kruszone są wieczne wrzeczadze, przez czcigodne zstąpienie powstałi dawno temu zmarli, z radością opiewając, Chryste, Zmartwychwstanie Twoje.

Przed sądem Piłata stoi, chociaż przed nieprawym sądem, jako sądzony Sędzia i z ręki niesprawiedliwej po obliczu policzkowany jest Bóg, przed którym drży ziemia i niebo.

Kanon ojcom.

Jeśli niedziela świętych ojców wypadnie przed 20 grudnia, to śpiewamy kanon zmartwychwstania z Oktoechosy na cztery oraz krzyża i zmartwychwstania na dwa, Bogurodzicy na dwa i kanon ojcom czytamy na sześć. Także samo w pozostałych pieśniach ojcom.

Dzisiaj zgromadzenie Bożych ojców radośnie już wstępnie narodził Chrystusa i głosi Jego chwalebny łaskę, Abraham bowiem wraz z dziećmi jest obrazem Zakonu.

Dawno temu jedyne Bóstwo trójhipostatyczne przyjął święty Abraham, teraz zaś współtroniące Słowo Ojca w Bożym Duchu przychodzi do dzieci, chwalebnie wysławione.

Samą liczbą i wiarą w Bożą Trójcę bezbożność zrzuciły w piecu dzieci obrazami zmysłowymi, ukrytą Bożą tajemnicę Bogu okazując.

Abraham wybawił się z nieprawej ręki, niegdyś dzieci z płomienia pieca, a Daniel Prorok został wybawiony z jamy zwierząt, przeto teraz świętujemy narodzenie Chrystusa.

Teotokion: Otoczona radością dziewicza Matko, Dziewico nienaruszona, błogosławimy Ciebie, bowiem zakwitłaś z rodu Abrahama i plemienia Dawida, Chrystusa urodziłaś, dawno temu głoszonego przez proroków.

Kanon Przedświęcia. Ton 1.
(Nie śpiewany przed 20 grudnia)

Pieśń 1

Hirmos: Chrystus się rodzi, sławcie! Chrystus z niebios, spotykajcie! Chrystus na ziemi, wzniescie się na niebiosa! Śpiewaj Panu cała ziemia, z weselem zaśpiewajcie ludzie, albowiem się wysławiał.

Teraz Dziewica idzie urodzić w Betlejem Chrystusa w ciele jako niemowlę, Chrystusa dobrowolnie wyniszczony, Chrystusa widzialnego, niebo i ziemia niech się radują.

Góry i pagórki podskoczcie, prorocy głoszący Boga radujcie się, ludzie i narody zaklaszczcie, nastąpiło zbawienie wszystkich i oświecenie, zrodzenie w grocie w Betlejem.

Teotokion: Ubogim bywa bogaty, aby wzbogacić zubożonego przez złość, Bogocześnik poznawany jest z Dziewicy nieznającej małżeństwa, bez żadnej zmiany, wszyscy zaśpiewajmy Mu chwałę, albowiem się rodzi.

Katabasja: Chrystus się rodzi, sławcie! Chrystus z niebios, spotykajcie! Chrystus na ziemi, wzniescie się na niebiosa! Śpiewaj Panu cała ziemia, z weselem zaśpiewajcie ludzie, albowiem się wysławiał

Pieśń 3

Hirmos: Ciebie, który na wodach zawiesił całą ziemię, stworzenie zobaczywszy na miejscu trupiej czaszki, zadrżało w wielkim bólu, wołając: „Nie ma świętego poza Tobą, Panie!”

Będąc trzy dni w grobie wskrzesiłeś życiodajnym powstaniem Twoim dawno zmarłych i uwolnieni od osądzenia radośnie weselą się, wołając: Oto na zbawienie przyszedłeś, Panie.

Chwała Twemu powstaniu z martwych, Zbawco nasz, albowiem wybawiłeś nas z otchłani zniszczenia i śmierci jako Wszechmocny, i śpiewając wołamy: Nie ma świętego poza Tobą, Panie, Przyjacielu człowieka.

Kanon ojcom.

Ci, którzy według obrazu chwałę i według podobieństwa Bożego z wiarą zachowali, złotego posągu płomień ogniem duchowym cierpiętniczo wygasili dzieci, śpiewając: Jedynego Boga znamy.

Mądrością i mocą Ducha otoczone dzieci mędrców babilońskich

zawstydzily i odwaznie wołaly: Nie ma Świętego poza Tobą, Panie, Przyjacielu człowieka.

Prorocy Zakonu radują się i współweselą z dziećmi, uprzedzająco grają Bożemu przyjsciu Pana, Abraham raduje się, albowiem z Jego nasienia widzi wcielonego Boga.

Teotokion: Poczęcie bez żądz, przyjdzie przyjęte w sposób przewyższający słowa, zrodzenie Twoje, Bogurodzico, ogłoszone przez proroków, nadprzyrodzona tajemnica została nam objawiona, Słowo Boże, będący Bóg.

Inny kanon.

Hirmos: Przed wiekami bez pomniejszenia zrodzonym z Ojca Synowi i w ostatecznych czasach bez nasienia wcielonym w Dziewicę Chrystusowi Bogu zawołajmy: Ty, który podniosłeś nasz róg, Święty jesteś, Panie.

Ten, który przed wiekami z Ojca jest zrodzony, co przekracza myśl, w łono Dziewicy wcielił się w czasach ostatecznych, jak sam to wie, chcąc odnowić ludzkość zniszczoną przez radę złego węża.

Ten, który na wysokościach zasiada z Ojcem i Duchem, widząc upokorzoną naturę ludzką, Syn Boży niemający początku przyjmuje początek i chce się ciałem urodzić jako człowiek.

Teotokion: Bardziej świętego od aniołów i całego stworzenia, Anioła Wielkiej Rady teraz bez nasienia rodzi się ciałem na zbawienie wszystkich nieustannie Jemu śpiewających: Święty jesteś, Panie.

Katabasja: Przed wiekami bez pomniejszenia zrodzonym.

Hypakoe, ton 8: Anioł dzieciom zrosił piec, a teraz rozwiązał płacz niewiast, mówiąc: Dlaczego przynosicie mirrę? Kogo szukacie w grobie? Powstał Chrystus Bóg, jest bowiem życiem i zbawieniem rodzaju ludzkiego.

Pieśń 4

Hirmos: Habakuk widząc Twoje na krzyżu boskie uniżenie, w lęku zawołał: „Ty, dobry, zrzuciłeś władzę książąt ciemności, zstąpiwszy do będących w otchłani jako Wszechmocny”.

Twoje zstąpienie do otchłani, Chryste Boże, okazało się życiem dla zmarłych, Ty bowiem związałeś panowanie wroga, Dobry, i otworzyłeś ludziom ścieżkę do nieba.

Nie zniszczyje leżące w grobie przezyste ciało Zbawiciela, lecz jako mocny skruszy wrzeczadze otchłani i zmartwychwstanie Chrystus w chwale po trzech dniach.

Kanon ojcom.

Ojców początki, Abrahama, Izaaka i Jakuba uczcijmy, albowiem z ich nasienia zajaśniał Chrystus, wcieliwszy się w Dziewicę jako Wszechmocny.

Opisując przyszłe zstąpienie Chrystusa Daniel dzikie zwierzęta wszystkim okazał owieczkami, przewidział bowiem przyszłość jako prorok Boży.

Nie zatruci jadem grzechu wybawiliście się z płomienia, dzieci, od złota bowiem byliście bardziej czystszy, mądrzy, w piecu oszustwo depcząc.

Teotokion: Donośnie głoszone jest oczekiwanie narodów i zbawienie świata, nadprzyrodzone Twoje zrodzenie, Przekzysta, które dzisiaj opiewa pamięć ojców.

Inny kanon.

Hirmos: Berło z korzenia Jessego i kwiat z niego, Chrystus, zajaśniał z Dziewicy, góry cienistej czaszy, i przyszedł, Chwalebny, wcieliwszy się w nieznającą męża, niematerialny Boże, chwała mocy Twojej, Panie.

Berło z korzenia Jessego zrodziłaś, Dziewico, wydając kwiat niewiedzący, Stwórcę wszystkich, który jako Bóg całą ziemię upiększa kwiatami, wołającą do Niego: Chwała mocy Twojej, Panie.

Mnie, fałszywie okradzonego przez pokarm, upadłego rozumem i upodobnionego do zwierząt, przyszedłeś nauczać, Słowo Boże, stałeś się niemowlęciem i spocząłeś w żłobie zwierzęcym: Chwała mocy Twojej, Panie.

Teotokion: Z góry ocienionej, Dziewicy, Ciebie wcielonego, Jezu, Habakuk ogłosił, góry złe i pagórki kruszącego, i oddającego zniszczeniu pychę złego i demoniczne wynoszenie się.

Katabasja: Berło z korzenia Jessego.

Pieśń 5

Hirmos: Izajasz zobaczywszy niezachodzącą światłość Twego boskiego objawienia, Chryste, będącego dla nas z Twego miłosierdzia, wstał wcześniej o poranku i wołał: „Powstaną martwi i zmartwychwstaną będący w grobach, i wszyscy zrodzeni z ziemi rozradują się”.

Błyszcząc radość przedstawiał jawnie anioł, w grobie światłościę się pokazując i głosząc niewiastom zmartwychwstanie, i porzuciwszy płacz radowały się ze zmartwychwstania Chrystusa, od którego przyjęły nieustającą radość.

Z miłosierdzia zmiłowań przyjął naszą postać i dobrowolnie na krzyżu został przygwożdżony ze względu na mnie, który pierwsze Twoje przykazanie święte odrzuciłem w raj, spożywając pokarm i umierasz jako człowiek, dając mi życie.

Kanon ojcom.

Ojców początek jako przywódcę Zakonu i łaski z rodu Abrahama uczcijmy dzisiaj Bożego Daniela, bowiem jako prorok Boży ogłosił Chrystusa z Dziewicy i Jego Boże zrodzenie.

Opisując wyraźnie przyjście ku nam Pana przez zstąpienie anioła, dzieci Abrahamowe wygasily piec i uczynily płomień toczącym rosę, przez co wiarą zniszczyły sławę złotego posągu.

Daniel w jamie duchem zagroził paszcze zwierząt, ognia zaś moc wygasily łaską Abrahamowe dzieci i zostały wybawione ze zniszczenia, głosząc Chrystusa z Dziewicy, błagając jako Zbawiciela zbawienia naszego.

Teotokion: Bożym Duchem objawiając z nas bez cierpień Twoje przyjście, Izajasz zawołał, Panie, tryumfując Zakonem łaski: Z rodu bowiem Abrahama, z plemienia Judy bez nasienia Dziewica idzie w ciele urodzić Pana.

Inny kanon.

Hirmos: Będąc Bogiem świata i Ojcem miłosierdzia posłałeś nam Twego Anioła Wielkiej Rady, dającego pokój, przeto my, przywiedzeni do światłości poznania Boga, wstawszy w nocy sławimy Ciebie, Przyjacielu człowieka.

Z natury Władca chcąc sługi podnieść, Syn Boży najdoskonalszy zechciał z miłosierdzia być nazwany Synem Człowieczym, Najłaskawszy, przeto dobrowolnie wyniszczony idzie urodzić się w grocie, Najlepszy.

Nieogarniony naturą Chryste Królu, jakże przyjmie Ciebie mała grotą? Jakże złódek będzie mógł pomieścić Ciebie, ze względu na nas przychodzącego do swoich w ciele z Matki nieznającej męża? Albowiem odsuwając się na bok zbawisz, Panie.

Teotokion: Owieczka pasterze przyjdzie urodzić, przygotuj się, święta grotę, pasterze pospieszajcie, aby ujrzeć urodzonego Pasterza i Baranka, magowie z darami przygotujcie się, aby jako Królowi w ciele pokłonić się Jemu.

Katabasja: Będąc Bogiem świata.

Pieśń 6

Hirmos: Morze życia wzburzone widząc przez burzę pokus przybiegam do cichej Twej przystani i wołam do Ciebie: Wyprowadź ze zniszczenia życie moje, wielce miłosierny.

Śmierci uśmiercenie i otchłani zniszczenie uczyniłeś, Dobry, Twoim pogrzebem na trzy dni, życie bowiem wytoczyłeś i wspaniale zmartwychwstałeś dla będących na ziemi, Jezusie łaskawy (dwa razy).

Kanon ojcom.

Zwyczaj lubiący wędrówki, wielka wiara Abrahama Praojca, przeto Bożą tajemnicę obrazowo przyjął radując się, a teraz przed Chrystusem weseli się.

Stworzenie teraz podporządkowało się wierze dzieci z daru Stwórcy, bowiem ogień wszystko pożerający i bezwstydnym powstydział się wołających do Stwórcy ognia, Jezusa Chrystusa.

Przyjście Chrystusa wybawiło świat z okrucieństwa, co przedstawiał niegdyś Daniel Prorok, gdy zagroził paszcze lwom.

Teotokion: Zrodziłaś z dziewiczego łona Chrystusa, Mario, Matko niezamężna, którego prorocy widzieli w duchu, a teraz radują się ojcowie przed Jego zrodzeniem.

Inny kanon.

Hirmos: Z wnętrza morski zwierz wyrzucił jak dziecko Jonasza takim, jakim go przyjął, a Słowo zjednoczywszy się w Dziewicy i przyjąwszy ciało, przyszło zachowawszy Ją nieskalaną, Ono bowiem zachowało rodzącą od skalania zniszczenia jakiemu i samo nie podlega.

Nowe niebo stało się z Twego łona, Władczyni, jak z obłoku, idziesz bowiem, aby w grocie ciałem zajaśniał Chrystus, Słońce Chwały, który pragnie swoimi promieniami jasno oświecić całą ziemię, z niezmiernego miłosierdzia.

Widząc naszą chorobę i złość, szczodry Chryste, nie pogardziłeś nami, lecz wyniszczywszy siebie samego nie odstąpiłeś od Rodziciela i wcieliłeś się w łono nieznającej małżeństwa, która idzie, aby bez boleści zrodzić Ciebie ciałem w grocie.

Teotokion: Góry i pagórki, pola i dąbrowy, ludzie i pokolenia, narody i wszystko, co oddycha, zakrzyknijcie, radością Bożą napełnieni, nadeszło bowiem zbawienie wszystkich, Słowo Boże pozczasowe w czasie stało się w miłosierdzia.

Katabasja: Z wnętrza morski zwierz wyrzucił jak dziecko Jonasza takim, jakim go przyjął, a Słowo zjednoczywszy się w Dziewicy i przyjąwszy ciało, przyszło zachowawszy Ją nieskalaną, Ono bowiem zachowało rodzącą od skalania zniszczenia jakiemu i samo nie podlega.

Przed 20 grudnia kontakion ojcom, ton 6: Wzgardziwszy bożkiem ręką uczynionym i osłoniwszy się jak tarczą Bytem Nieopisanym, Trzej Młodzieńcy, zyskaliście chwałę w próbie ognia. Pośrodku ognia nie do zniesienia stojąc,

wzywaliście Boga. Pospiesz, Litościwy, i miłosiernie przyjdź nam z pomocą, bowiem jeśli zechcesz, wszystko możesz.

Ikos: Wyciągnij Twoją rękę, którą dawno temu poznali walczący Egipcjanie i zwalczeni Żydzi. Nie pozostawiaj nas, aby nie pochłonięła nas śmierć czekająca na nas i szatan nienawidzący nas, lecz zbliż się do nas i oszczędź dusze nasze, jak oszczędziłeś niegdyś dzieci Twoje w Babilonie, nieustannie sławiące Ciebie i wrzucone do pieca ze względu na Ciebie, i z pieca wołające do Ciebie: Pospiesz nam na pomoc, Szodry, jako miłosierny, albowiem możesz pomóc.

W okresie przedświątka kontakion, ton 1:

Prosomion: Chór anielski.

Wesel się, Betlejem, gotuj się, Eufrato, oto bowiem Owieczka nosząc w łonie Pasterza podąża, aby Go urodzić, którego widząc noszący w sercu Boga ojcowie weselą się, z pasterzami śpiewają karmiącej Dziewicy.

Ikos: Widząc jaśniejącą światłość Twego zrodzenia, Abraham pełen miłości do Boga, Izaak zawsze godny pamięci, Jakub i cały zgromadzony przez Boga chór świętych raduje się i stworzenie przyprowadza na Twoje spotkanie radosnymi mowami, bowiem kazałaś się dla wszystkich Orędowniczką radości, poczynając w łonie niegdyś widzianego w Babilonie, który dzieci wrzucone do pieca zachował niespalone, co przewyższa wszelki rozum, przeto opiewają widzianego na rękach młodej Dziewicy, śpiewając karmiącej Dziewicy.

Pieśń 7

Hirmos: Niewypowiedziany cud! Ten, który w piecu zachował od ognia pobożnych młodzieńców, w grobie składany jest bez oddechu, martwy, dla zbawienia nas, śpiewających: „Wybawicielu Boże, błogosławiony jesteś!”

O przedziwny cud! Na wysokościach zasiadający na tronie Pan przez przyjęcie ciała przecierpiał śmierć, lecz zmartwychwstał mocą Bóstwa, wskrzeszając martwych od wieku.

Ty moc śmierci zniszczyłeś i zmartwychwstałeś, powstanie dając prawdziwie Ciebie sławiącym, Panie, i z prawosławną wiarą wołającym do Ciebie: Wybawicielu Boże, błogosławiony jesteś.

Kanon ojcom.

Cieleśnie rodząc Chrystusa, okazałeś się w duchu ojcem wiary narodów, ojcie Abrahamie, jawnie na zbawienie nas śpiewających: Wybawicielu Boże, błogosławiony jesteś.

Bezwstydnym szumem zawstydziła pieśń uduchowionych, piec bowiem ogniem gorejący cielesnie zdeptały dzieci bez uszkodzenia, Wybawicielowi śpiewając: Boże, błogosławiony jesteś.

Teotokion: Przedziwny cud ogłoszony przez proroków i przez Ojca dawno temu wyjawiony, Dziewica czysta przyjdzie pragnąc urodzić na zbawienie nas, śpiewających pieśń: Wybawicielu Boże, błogosławiony jesteś.

Inny kanon.

Hirmos: Dzieci pobożnie wychowane pogardziły niegodnym rozkazem, nie uległy się gróźbom ognia, ale stojąc pośród płomienia śpiewały: Ojców Boże, błogosławiony jesteś.

Boża łoża mając dojrzałą niezniszczalną kiść, idzie ją zrodzić, toczącą wino wesela i pojącą nas, Jemu śpiewających: Ojców naszych Boże, błogosławiony jesteś.

Boże naczynie, wonną mirrę w sobie noszące, idzie wytoczyć ją w grocie betlejemskiej, tajemniczym zapachem napełniając śpiewających: Ojców Boże, błogosławiony jesteś.

Teotokion: **K**leszcze, które Izajasz Prorok dawno temu widział, trzymające Boży węgiel, Chrystusa, w łonie, przychodzą wszelką grzeszną rzecz spalić i oświecić dusze wiernych.

Katabasja: **D**zieci pobożnie wychowane.

Pieśń 8

Hirmos: **Z**adrżało z lęku niebo i zatrzęsły się fundamenty ziemi. Oto bowiem ze zmarłymi został policzony i w cudzym złożony małym grobie, Ten, który mieszka na wysokościach. Jego to błogosławcie młodzieńcy, wysławiajcie kapłani, ludzie wywyższajcie na wszystkie wieki!

O, niewypowiedziana łaskawość Twoja, Chryste, dla nas pokornych! Oto śmierci zakosztował będąc Bogiem nieśmiertelnym, w grobie jako człowiek został złożony, lecz zmartwychwstałeś, Słowo, wskrzesiwszy będących w otchłani, wywyższających Ciebie na wszystkie wieki.

Uląkł się wszystkich słuch, że Najwyższy dobrowolnie przyjdzie na ziemię, moc otchłani zniszczy krzyżem i pogrzebem, i podźwignie wszystkich wołających: Dzieci błogosławcie, kapłani śpiewajcie, ludzie wywyższajcie Go na wszystkie wieki.

Kanon ojcom.

Predstawiając zabicie Ciebie, Chryste, Abraham syna, którego urodził, wszedłszy na górę chciał ofiarować jak owcę, podporządkowując się Tobie przez wiarę, ale powrócił radując się z nim, sławiąc i wywyższając Ciebie, Wybawicielu świata.

Płomieniem niestrudzonym przyobleczony jako szatą Bożą, Chryste, ogień świętych dzieci Twoich wygasileś i rosa z łaskawości Twojej szumiała śpiewającym: Kapłani śpiewajcie i wywyższajcie Go na wieki.

Daniel Prorok nieprawym wyrokiem został wydany lwom na pokarm, ale mając nakaz wstrzeźliwości, towarzyszy pobożnie zwierzętom w głębi jamy, Jego modlitwami, a także Abrahama i dzieci, zbaw śpiewających Tobie w świecie, Chryste.

Teotokion: **J**ezusa Emanuela, którego z wiarą ogłosiły słowa prorocत्व, idącego w postaci człowieka, Syna Ojca i Słowo niemające początku z Ducha Świętego Dziewica Maria rodzi w grodzie Betlejem, nieznając męża.

Inny kanon.

Hirmos: **N**iosący rosę piec przedstawił obraz nadprzyrodzonego cudu, nie spalił bowiem młodzieńców, których przyjął, jak i ogień Bóstwa nie spalił łona Dziewicy, w które wstąpił. Przeto śpiewając wołali: Całe stworzenie niech błogosławi Pana i wywyższa na wszystkie wieki.

Chwała na wysokościach Bogu, z aniołami zaśpiewajmy z weselem: Syn się rodzi, Władca przychodzi, którego wskazuje gwiazda, magowie podążają, aby ujrzeć Go w żłobie, całe stworzenie niech błogosławi Pana i wywyższa na wszystkie wieki.

Ze sługami zapisałeś się dobrowolnie, Władco, poddając się prawu cezara, aby ludzkość wyzwolić z niewoli Złego, Boże wielce miłosierny, przeto radując się, śpiewamy: Całe stworzenie niech błogosławi Pana i wywyższa na wszystkie wieki.

Teotokion: Noszę Ciebie, małe niemowlę, Słowo niemające początku, nie poznawszy wcale pokusy mężczyzny – mówi Dziewica pełna zdumienia – nie wiem, kogo na ziemi nazwę Twoim ojcem, przeto ze wszystkimi śpiewam Tobie: całe stworzenie niech błogosławi Pana i wywyższa na wszystkie wieki.

Katabasja: Niosący rosę piec.

Pieśń 9

Hirmos: Nie płacz nade Mną, Matko, widząc w grobie Syna, którego w łonie poczęłaś bez nasienia, powstanę bowiem i wysławię się, i jako Bóg wyniosę w chwale tych, którzy nieustannie w wierze i miłości Ciebie wywyższają.

Dlaczego płaczesz, stworzenie, widząc na krzyżu i w grobie Dawcę życia jako człowieka? Powstając bowiem odnawia Ciebie światłość przez zmartwychwstanie po trzech dniach, zrzuca otchłań i podnosi zmarłych, sławiących Go.

Chociaż i do grobu zstąpiłeś jako martwy, Dawco życia, to otchłani moc skruszyłeś, Chryste, podniosłeś ze sobą martwych, których ona pochłonęła i zmartwychwstanie jako Bóg dałeś wszystkim z wiarą i miłością Ciebie wywyższających.

Kanon ojcom.

Obchodząc święto ojców będących przed Zakonem, pobożnie uczcijmy Chrystusa, Abraham bowiem oraz Izaak i Jakub okazali się fundamentem proroków i Zakonu oraz głosicielami łaski wiary Ducha.

Bóg, który ogniem pokazał Mojżeszowi w krzewie przewyższającą rozum tajemnicę, zstąpił też w ogień do dzieci, ogniem natury Bóstwa swego ogień w piecu okazał rosą.

Z Abrahamem zeszyły się najświętsze dzieci i Daniel, przedziwny prorok Boży, Izaak i Jakub z Mojżeszem i Aaronem, aby radować się w wierze przed narodzeniem Chrystusa i modlić się nieustannie o nasze zbawienie.

Teotokion: Całe stworzenie współraduje się ze zrodzenia Twego, Dziewico, bowiem Betlejem otworzyło nam Eden i z drzewa życia wszyscy sycąc się wiarą, gorliwie wołamy: Spełnij modlitwy naszej Władczyni.

Inny kanon.

Hirmos: Widzę dziwną i niezwykłą tajemnicę, grotą jest niebem, Dziewica tronem, żłób miejscem chwały, w nim bowiem spoczął nieogarniony Chrystus Bóg, którego wywyższamy śpiewając.

Tajemnice przedziwne, budzące bojaźń i przesławne, Pan Chwały przychodzi na ziemię i wchodzi w grotę wyniszczywszy siebie ciałem, szukając, aby wezwać Adama i Ewę uleczyć z bólów.

Pieluszkami Twoimi rozwiązujesz więzy grzesznych upadków, a wielkim ubóstwem wszystkich wzbogacasz, Szczodry, wyrywając z nieszczęsnego zła, złożony zostałeś w żłobie zwierzęcym i ludzi przemieniasz, Słowo Boże niemające początku.

Teotokion: Przepowiednie proroków znalazły swoje spełnienie, Ten, którego bowiem ogłosili przychodzącego w czasach ostatecznych, przyszedł i zjawił się wcielony w czystą Dziewicę, przyjmijmy Go czystą myślą.

Katabasja: Widzę dziwną i niezwykłą tajemnicę, grota jest niebem, Dziewica tronem, złób miejscem chwały, w nim bowiem spoczął nieogarniony Chrystus Bóg, którego wywyższamy śpiewając.

Fotagogikon zmartwychwstania. Chwała. Ojcom:

Prosomion: Uczniom.

Wybrani z patriarchów i przed Zakonem ojcowie zajaśnili wiarą jak światła, Abraham, Izaak i Jakub, wszyscy bowiem prorocy i sprawiedliwi zajaśnili z nich jako świece jaśniejące i całe stworzenie oświecone zostało promieniami czcigodnego prorocstwa, gorliwie modląc się do Boga za świat.

I teraz. Owieczka nieskalana, Baranka rodzi, Słowo niemające początku, w czasach ostatecznych stał się ten cud, wnuka Adama i Daniela według godności, której niewypowiedziane zrodzenie mnóstwo ojców godnie obchodzi w przedświęciu.

Jeśli niedziela ta wypadnie 24 grudnia, to nie mówimy fotagogikonu zmartwychwstania, lecz ojcom:

Z nasienia Abrahama i Bożego Dawida ojca Bożego przychodzi Słowo niemające początku, które dzieci liczbą równe Trójcy przez cud zstąpienia anioła z płomienia zostały wybawione, a płacz niewiast przemienił się w radość.

Chwała. Wybrani z patriarchów (patrz wyżej).

I teraz. Wesel się, Betlejem, i ty, Eufrato, przygotuj się, bowiem Bogurodzica przychodzi do groty, aby niewypowiedzianie urodzić Boga i złożyć Go w żłobie. O, budząca bojaźń tajemnico! Teraz Jego Boże zrodzenie Abraham, Izaak i Jakub, wszyscy patriarchowie i prorocy radośnie w przedświęciu obchodzą, i ludzie wraz z aniołami.

Na chwalitnie stichery cztery zmartwychwstania i cztery ojcom.

Stichery ojcom. Ton 5:

Prosomion: Raduj się, poszczających.

Podnieś Twój głos, Syjonie, Boży grodzie, i ogłoś Bożą pamięć ojców, z Abrahamem Izaaka i Jakuba czcząc zawsze sławnego, oto Judę i Lewiego wielbimy, wielkiego Mojżesza i Aarona czcigodnego, czcimy z Dawidem Jozuego i Samuela wszyscy, w przedświęciu Chrystusa Bożą pochwałę w pieśniach Bożych klaszcząc przynosząc, prosząc o otrzymanie od Niego łaski i danie światu wielkiego miłosierdzia.

Stichos: Błogosławiony jesteś, Panie Boże ojców naszych, i chwalebne, i wysławione jest imię Twoje na wieki.

Szedł niegdyś Eliasz wsiąść na ognisty rydwan Boży i mądry w Bogu Elizeusz, z Ezechiaszem razem i Ozeaszem raduje się, czcigodnych dwunastu proroków natchnionych przez Boga wspólnie weseli się z narodzenia Chrystusa i w pieśniach zaśpiewajcie dzieci błogosławione, rosą Ducha wygasiwszy płomień pieca, módlcie się za nas do Chrystusa, aby zesłał duszom naszym wielkie miłosierdzie.

Stichos: Albowiem jesteś sprawiedliwy jesteś we wszystkim, co nam uczyniłeś.

Zjawiła się na ziemi od wieków głoszona przez proroków w przepowiedniach Dziewica Bogurodzica, którą mądrzy patriarchowie i

zgromadzenia sprawiedliwych ogłaszają, a z nimi wspólnie radują się wspaniałe niewiasty: Sara, Rebeka, Rachela, Anna i sławna Mariam Mojżesza, z nimi weselą się też krańce świata, całe czci stworzenie, albowiem Stwórca wszystkich i Bóg przychodzi urodzić się w ciele i dać nam wielkie miłosierdzie.

Chwała. Zakonnych nauk (patrz niżej).

Inne stichery, gdy nie śpiewamy zmartwychwstania, ton 4:

Prosimion: **Powołany z wysoka.**

Spełniają się słowa Izajasza: Oto bowiem Dziewica nieogarnionego nosi w ciele jako opisywanego i przychodzi chwalebnie urodzić. Wspaniała groto, upiększ się! Betlejem, przygotuj się, bowiem Król zechciał w tobie zamieszkać. Żłobie, przyjmij owinięte niemowlę Chrystusa, chcącego z łaskawości rozwiązać więzy grzechów ludzkich.

Władca zapisał się ze sługami, pragnąc podrzeć rękopis grzechów i wszystkich zapisać w księdze żywych, uśmierconych przez kradzież węża. Dziewica zaś nosi Ciebie, wszystko noszącego, otoczonego śmiertelnym ciałem, który zechciał zamieszkać w małej grocie, którego zrodzenie zastępy anielskie wysławiały z Bożymi pasterzami, dziwiąc się panowaniu Twemu.

Świetlisty i uduchowiony obłok, noszący deszcz niebieski, On idzie teraz rozlać się na ziemi, aby napoić jej oblicze. Wiosna łaski, duchowa jaskółka, wewnątrz w łonie trzymając w niewypowiedziany sposób rodzi, rozpędzając zimę bezbożności, pałac czysty i nieskalany przynosi do groty wcielonego Króla.

Chwała. Ton 8: Zakonnych nauk zgromadzenie w Tobie okazuje Boże Chrystusowe zrodzenie, przed Zakonem łaskę ogłaszając, jako poza Zakonem w wierze będący. Przeto głosili duszom zniewolonym w otchłani ze względu na zmartwychwstanie: Panie, chwała Tobie.

I teraz. Błogosławiona jesteś, Bogurodzico Dziewico, albowiem przez Tego, który z Ciebie przyjął ciało otchłań została zniewolona, Adam został wezwany, klątwa zniesiona, Ewa uwolniona, śmierć uśmiercona, i myśmy ożyli, przeto donośnie śpiewamy: Błogosławiony jesteś, Chryste Boże, który tak zechciałeś, chwała Tobie.

Wielka doksologia. Po trisagionie troparion zmartwychwstania, ektenie i rozesłanie. Stichere ewangeliczną śpiewamy w narteksie i pierwszą godzinę z końcowym rozesłaniem.

Na **Liturgi** Błogosławieństwa tonu na sześć i ojcom trzecia pieśń na cztery. Po wejściu troparion zmartwychwstania i ojcom. **Chwała, i teraz.** Kontaktom ojcom.

Prokimenon, ton 4, Pieśń Ojców: **Błogosławiony jesteś, Panie Boże ojców naszych,*** i chwalebne, i wysławione jest imię Twoje na wieki. **Stichos:** Albowiem jesteś sprawiedliwy we wszystkim, co nam uczyniłeś.

Czytanie Listu świętego Apostoła Pawła do Hebrajczyków, perykopa 328 (11, 9-10; 17-23; 32-40).

Bracia, przez wiarę Abraham przywędrował do Ziemi Obiecanej, jako ziemi obcej, pod namiotami mieszkając z Izaakiem i Jakubem, współdziedzicami tej samej obietnicy. Oczekiwał bowiem miasta zbudowanego na silnych fundamentach, którego architektem i budowniczym jest sam Bóg. Przez wiarę Abraham, wystawiony na próbę, ofiarował Izaaka, i to jedyne go syna składał na ofiarę, on, który otrzymał obietnicę, któremu powiedziane było:

Z Izaaka będzie dla ciebie potomstwo. Pomyślał bowiem, iż Bóg mocen jest wskrzesić także umarłych, i dlatego odzyskał go, jako podobieństwo śmierci i zmartwychwstania Chrystusa. Przez wiarę w przyszłość Izaak pobłogosławił Jakuba i Ezawa. Przez wiarę umierający Jakub pobłogosławił każdego z synów Józefa i pochylił się głęboko przed wierzchołkiem jego łaski. Przez wiarę konający Józef wspominał o wyjściu synów Izraela i dał zlecenie w sprawie swoich kości. Przez wiarę Mojżesz był ukrywany przez swoich rodziców w ciągu trzech miesięcy po swoim narodzeniu, ponieważ widzieli, że powabne jest dzieciątko, a nie przerazili się nakazem króla. I co jeszcze mam powiedzieć? Nie wystarczyłoby mi bowiem czasu na opowiadanie o Gedeonie, Baraku, Samsonie, Jeftem, Dawidzie, Samuelu i o prorokach, którzy przez wiarę pokonali królestwa, dokonali czynów sprawiedliwych, otrzymali obietnicę, zamknęli paszcze lwom, przygasili żar ognia, uniknęli ostrza miecza i wyleczyli się z niemocy, stali się bohaterami w wojnie i do ucieczki zmusili nieprzyjacielskie szyki. Dzięki dokonany przez nich wskrzeszeniom niewiasty otrzymały swoich zmarłych. Jedni ponieśli katusze, nie przyjąwszy uwolnienia, aby otrzymać lepsze zmartwychwstanie. Inni zaś doznali zelżywości i biczowania, a nadto kajdan i więzienia. Kamienowano ich, przeryzano piłą, kuszono, przebijano mieczem; tułali się w skórach owczych, kozich, w nędzy, w utrapieniu, w ucisku – świat nie był ich wart – i błakali się po pustyniach i górach, po jaskiniach i rozpadlinach ziemi. A ci wszyscy, choć ze względu na swą wiarę stali się godni pochwały, nie otrzymali przyrzeczonej obietnicy, gdyż Bóg, który nam lepszy los zgotował, nie chciał, aby oni doszli do doskonałości bez nas.

Alleluja, ton 4: Boże, usłyszeliśmy na własne uszy i ojcowie nasi opowiedzieli nam.

Czytanie świętej Ewangelii według Mateusza, perykopa 1 (1, 1-25).

Księga rodowodu Jezusa Chrystusa, syna Dawidowego, syna Abrahamowego. Abraham zrodził Izaaka, Izaak zrodził Jakuba, a Jakub zrodził Judę i jego braci, Juda zaś zrodził Faresa i Zareę, których matką była Tamar. Fares zrodził Ezrona, Ezron zrodził Arama, Aram zrodził Aminadaba, Aminadab zrodził Naassona, Naasson zrodził Salmona, Salmon zrodził Booza, a matką była Rachab. Booz zrodził Obeda, a matką była Rut, Obed zrodził Jessego, a Jesse zrodził Dawida króla. A Dawid król zrodził Salomona, a matką była dawna żona Uriasza. Salomon zrodził Roboama, Roboam zrodził Abdiasza, Abiasz zrodził Aseę, Asa zrodził Jozafata, Jozafat zrodził Jorama, Joram zrodził Ozjasza, Ozjasz zrodził Joatama, Joatam zrodził Achaza, Achaz zrodził Ezechiasza, Ezechiasz zrodził Manassesza, Manasses zrodził Amosa, Amos zrodził Jozjasza, Jozjasz zrodził Jechoniasza i jego braci w czasie przesiedlenia do Babilonu. A po przesiedleniu do Babilonu Jechoniasz zrodził Salatiela, Salatiel zrodził Zorobabela, Zorobabel zrodził Abiuda, Abiud zrodził Eliakima, Eliakim zrodził Azora, Azor zrodził Sadoka, Sadok zrodził Achima, Achim zrodził Eliuda, Eliud zrodził Eleazara, Eleazar zrodził Mattana, Mattan zrodził Jakuba, Jakub zrodził Józefa, męża Marii, z której narodził się Jezus, zwany

Chrystusem. Tak więc wszystkich pokoleń od Abrahama do Dawida jest pokoleń czternaście, a od Dawida do przesiedlenia do Babilonu pokoleń czternaście i od przesiedlenia do Babilonu do Chrystusa pokoleń czternaście. Z narodzeniem Jezusa Chrystusa było tak: Po zaręczynach Matki Jego, Marii, z Józefem, wpierw nim zamieszkali razem okazało się, że znalazła się brzemienną za sprawą Ducha Świętego. Mąż Jej, Józef, który był sprawiedliwym i nie chciał narazić Jej na zniesławienie, zamierzał Ją potajemnie oddać. Gdy powziął tę myśl, oto anioł Pański ukazał mu się we śnie, mówiąc: «Józefie, synu Dawidów, nie bój się wziąć do siebie Marii, Małżonki twej, albowiem z Ducha Świętego jest to, co się z Niej urodzi. Porodzi bowiem Syna i nadasz Mu imię Jezus, albowiem On zbawi lud swój od grzechów jego». A stało się to wszystko, aby się wypełniło słowo Pańskie powiedziane od Pana przez Proroka mówiącego: Oto Dziewica poczne w łonie i porodzi Syna, któremu nadadzą imię Emmanuel, to znaczy: „Bóg z nami”. Zbudziwszy się ze snu, Józef uczynił tak, jak mu polecił anioł Pański: i wziął swoją Małżonkę. Lecz nie zbliżał się do Niej, aż porodziła Syna swego pierworodnego, któremu nadał imię Jezus.

Koinonikon: Chwalcie Pana z niebios, chwalcie Go na wysokościach. Alleluja.

Drugi: Radujcie się, sprawiedliwi, w Panu, prawym przynależy chwała. Alleluja.

